

Boeken- nieuws

Landelijke Vlinderdag 8 maart 1997

Op 8 maart organiseert De Vlinderstichting haar Landelijke Vlinderdag. Iedereen die geïnteresseerd is in vlinders is van harte welkom. Een deel van deze dag zal in het teken staan van de dagactieve nachtvlinders. Daarnaast komen ook andere onderwerpen aan bod zoals vlinderlessen in het basisonderwijs en vlindertuinen. In het volgende nummer van 'Vlinders' kunt u het volledige programma van de dag vinden. U kunt zich echter nu al opgeven voor deze dag door het verschuldigde bedrag over te maken op giro 513.44.25 van De Vlinderstichting o.v.v. Landelijke Dag 1997. Bij betaling graag het aantal personen vermelden. De entreprijzen zijn als volgt:

	donateurs	niet-donateurs
zonder lunch	f 10,-	f 20,-
met lunch	f 25,-	f 35,-

Landelijke Vlinderdag 1997

Datum: zaterdag 8 maart 1997
Plaats: De Reehorst in Ede
Tijd: 9.30 - 16.15 uur

Rectificatie

In het vorige nummer van 'Vlinders' (augustus 1996) staat op bladzijde 29 een foto van de Distelvinder. Helaas is de verkeerde fotograaf bij de foto vermeld. De foto is namelijk gemaakt door Hannie Joziasse.

Gift van Versicolor

'Versicolor' is de tuin van Marianne en Frans Meijer in Lutfewinkel. In deze tuin hebben ze hun dromen verwezenlijkt. De tuin heeft, zoals veel tuinen, een eigen geschiedenis. In 1988 zijn ze voorzichtig begonnen met de inrichting van hun 650 m². Ieder jaar was er weer een ander stukje aan de beurt dat speciale aandacht kreeg. De totale oppervlakte is

inmiddels (stapsgewijs) gegroeid naar 2300 m².

De verschillende delen van de tuin zijn zo ingericht, dat veel dieren zich er welkom voelen: vogels, vlinders, bijen, hommels, andere insecten, kikkers en salamanders. In 1996 zijn een grote kleuren-cirkel en een vlindertuin aangelegd. In deze 'vlinderkroeg' is het 's zomers een waar vlinderparadijs, met o.a. Echinacea, Eryngium, Sedum en, niet te vergeten, Buddlejia.

Versicolor is geen commerciële instelling. De tuin is een aantal malen per jaar geopend voor andere tuinliefhebbers. De openingstijden voor 1997 zullen we in een volgend nummer aan u doorgeven. Er is een rondleiding door de tuin op papier gezet. Vanwege de aanplant van de vlindertuin, was er afgelopen jaar informatie over De Vlinderstichting aanwezig in de tuin. Ook hebben Frans en Marianne Meijer besloten de entreegelden over 1996 aan De Vlinderstichting te schenken. De opbrengst hiervan bedroeg maar liefst f 586,50. Wij zijn hier natuurlijk erg blij mee, hartelijk bedankt!

Dit is weer een mooi voorbeeld van een particulier initiatief waarmee we als stichting erg blij zijn. Niet alleen vanwege het geld, maar ook vanwege de enthousiasmerende en voorlichtende functie van de tuin. Mocht u zelf ideeën hebben om geld in te zamelen of informatiemateriaal nodig hebben om donateurs te werven, aarzelt u dan niet contact met ons op te nemen. U ziet het aan Versicolor: door het jaar heen maken vele kleintjes toch weer een grote!

Pimpernelblauwtjes, hebben ze het gered?

Vorig jaar hebben de Pimpernelblauwtjes in de Moerputten veel pech gehad. Het hooiland, waar de vijf jaar oude populatie vloog, werd op 1 augustus gemaaid. Alleen een proefvlak van circa 10 m² was blijven staan. Op dat moment zaten de jonge rupsjes nog in de bloemhoofdjes van hun waardplant, de Grote pimpernel. Het hooiland was al begin juni, vóór de vliegtijd van de vlinder gemaaid en er zou verder geen beheer plaatsvinden, zodat de jonge rupsen zonder verdere bedreiging enkele weken in de bloemhoofden zouden kunnen verblijven, voordat ze naar de mierenesten gaan. Daarin verblijven zij de winter en vindt de verpoping plaats. Door een fout is het hooiland echter nog een keer gemaaid met als gevolg dat veel rupsen op de afgemaide, verdorrende bloemhoofden dood zijn gegaan en een hernieuwd uitsterven van de Pimpernelblauwtjes gevreesd moest worden.

Deze zomer was het dus erg spannend: zouden we nog wel Pimpernelblauwtjes zien en zouden er genoeg vliegen om de populatie een redelijke kans op overleving te geven? Alle vlinders die gezien zijn, zijn voorzichtig gevangen, gemerkt en weer vrijgelaten, zodat we de popula-

tiegrootte konden schatten. De eerste week van juli vreesden we het ergste: er werden maar geen vlinders gezien. Maar met een flinke vertraging begon de vliegtijd dan toch, en op het einde van de maand waren er wel 53 Pimpernelblauwtjes gemerkt! Dat was een grote verrassing voor ons allemaal. Door de hoge temperaturen in de zomer van 1995 zijn de rupsen misschien sneller dan normaal ontwikkeld, waardoor er op het moment van maaien al meer veilig in de mierenesten zaten dan we dachten. Ook kunnen de grotere exemplaren nog op tijd het drogende maaisel hebben verlaten. Bovendien vindt er minder concurrentie plaats in de mierenesten als er maar weinig rupsen zijn. De mieren nemen namelijk alle rupsen mee naar hun nest, maar ze kunnen slechts maximaal één rups grootbrengen. In ieder geval is het niet zo, dat alleen rupsen op het ongemeende proefvlak hebben overleefd, want er zijn op het hele hooiland verse vlinders gevonden.

In de afgelopen zomer hebben er in totaal niet meer dan 70 Pimpernelblauwtjes gevlogen: ongeveer evenveel als er in 1990 zijn vrijgelaten. Als er wat het beheer betreft geen nieuwe kink in de kabel komt, heeft de populatie in ieder geval opnieuw de kans zich goed te vestigen.

Atlas van Europese dagvlinders

Op initiatief van Dr. Otakar Kudrna is door het Gesellschaft für Schmetterlingsschutz e.V. en de Naturschutzbund Deutschland e.V. een zeer ambitieus project gestart met als titel 'Mapping European Butterflies'. Het project heeft tot doel een databank samen te stellen van de Europese dagvlinders en op basis daarvan een verspreidingsatlas te publiceren. Kennis van de verspreiding kan een belangrijke bijdrage leveren aan de bescherming. De Vlinderstichting wil graag aan dit project meewerken en zal als Nederlands coördinatiepunt functioneren. Belangstellenden kunnen nadere informatie bij ons aanvragen. Waarnemingen over de verspreiding en het voorkomen van dagvlinders in Europa worden door De Vlinderstichting verwerkt en vervolgens naar het Gesellschaft für Schmetterlingsschutz verzonden. Wij hopen dat veel vlinderaars hun vakantie-waarnemingen aan ons zullen doorgeven!

Vlinders en Hommels in Haarlem

Het jaar 1995 was het Europees Natuurbeschermingsjaar, waarbij 'natuur in de stad' centraal stond. In datzelfde jaar vierde Haarlem dat ze 750 jaar stadsrechten had. Deze viering stond in het teken van 'Haarlem Bloemenstad'. Uit de

combinatie van die twee thema's kwam het idee om de inwoners van Haarlem te vragen welke hommels en vlinders de bloemen in hun eigen tuin bezoeken.

De actie werd een groot succes en meer dan 130 mensen leverden hun waarnemingen in. Inmiddels is een rapport verschenen met een overzicht van de resultaten. Er zijn 22 soorten dagvlinders en zes soorten hommels waargenomen. Onder de vlinders waren veel 'bijzondere' soorten. Het was natuurlijk het jaar van de Rouwmantel en die is dan ook in de stad gezien. Daarnaast heeft Haarlem het grote voordeel dat het tegen de duinen aan ligt. Zwervers vanuit die duinen kunnen zo dus ook in het stedelijk gebied worden gezien. Welke andere stad heeft Kleine parelmoervlinder, Bruin blauwtje, Heivlinder, Zwartspriddikkopje, Kleine vuurvlinder en Icarusblauwtje in het stedelijk groen?

In het rapport worden verspreidingskaartjes gegeven van het voorkomen van de soorten. Daarnaast wordt in de tekst aandacht geschonken aan het leefgebied, de vliegtijd, de voedselplanten voor rups en vlinder en wordt nader ingegaan op het voorkomen in Haarlem. Het is een mooi uitgevoerd rapport geworden en geeft duidelijk aan dat je met een korte, gerichte actie veel gegevens over vlinders (en hommels) bij elkaar kunt krijgen. Het rapport dat is geschreven door Dik Vonk, is te bestellen door f 20,- over te maken naar banknr. 285035363 (bank BNG, Den Haag, giro: 1081) ten gunste van Sector Natuur en Milieu van de gemeente Haarlem, o.v.v. 'Vlinders en Hommels in Haarlem'. U krijgt het dan thuisgestuurd.

Vlinder-
stichting